

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จำนวน 264 โรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 39 โรงเรียน โรงเรียนศูนย์กลางทางวิชาการการศึกษาพิเศษ 42 โรงเรียน และโรงเรียนเรียนร่วม จำนวน 183 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ปีการศึกษา 2547 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตร ของทาโร ยามาเน ที่ระดับ $e = 0.05$ (ยูทพพญ์ กัวยวรรณ. 2543 : 79)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมให้เกิดได้ ($e = 0.05$)

จากสูตรได้จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ศึกษา รวม 159 โรงเรียน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยนำจำนวนโรงเรียนแต่ละประเภทมาเทียบสัดส่วนร้อยละ เพื่อให้ได้จำนวนแต่ละประเภท แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากเพื่อให้ได้รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยมีกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนแต่ละประเภทดังนี้

1. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 23 โรงเรียน
2. โรงเรียนศูนย์กลางทางวิชาการการศึกษาพิเศษจำนวน 25 โรงเรียน
3. โรงเรียนเรียนร่วม จำนวน 111 โรงเรียน

รายละเอียดแสดงได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำนักงานเขตพื้นที่	โรงเรียนแกนนำ		โรงเรียนศูนย์กลางฯ		โรงเรียนเรียนร่วม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา						
พระนครศรีอยุธยา เขต 1	31	18	20	12	79	48
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา						
พระนครศรีอยุธยา เขต 2	8	5	22	13	104	63
รวม	39	23	42	25	183	111

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยนำเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดการประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2543 ในด้านกระบวนการเรียนการสอนและด้านการบริหารจัดการ โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับประเภทของโรงเรียน ระยะเวลาในการปฏิบัติการสอนการศึกษาพิเศษ การได้ความรู้เกี่ยวกับ

การศึกษาพิเศษ ประเภทของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและลักษณะการจัดการศึกษาพิเศษของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม ตามมาตรฐาน 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ

ในแต่ละมาตรฐานจะมีคำถามอยู่ 2 ประเภท คือ

1. สภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ ที่บอกถึงการดำเนินงานว่ามีการดำเนินงานหรือไม่

ไม่มีการดำเนินงาน

มีการดำเนินงาน

ถ้ามีการดำเนินงานได้มีการดำเนินงานในข้อย่อยต่าง ๆ อย่างไร

2. ปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษที่บอกถึงว่ามีปัญหาหรือไม่

ไม่มีปัญหา

มีปัญหา

ถ้ามีปัญหาได้มีปัญหาในเรื่องใดในข้อย่อยต่าง ๆ อย่างไร

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม

3.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.3 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดให้ครอบคลุม

3.4 นำแบบสอบถามเสนอต่อประธานและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างเนื้อหา ตลอดจนสำนวนภาษาให้ถูกต้องสมบูรณ์

3.5 นำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อบกพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไข

3.6 นำแบบสอบถามเสนอต่อของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เป็นการหาความตรงตามเนื้อหา (Content validity) และตรวจสอบหาประสิทธิภาพ (IOC : Index of item objective congruent) ในเครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญดังนี้

3.6.1 มีวุฒิปัญญาโททางด้านการศึกษาหรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง

3.6.2 ปฏิบัติงานหรือดำรงตำแหน่งทางการบริหารในโรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษา

3.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ

เขต 2 ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 โรงเรียน โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

3.8 นำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาเพื่อขอหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดช่วงเวลาในการส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยภายใน 20 วัน และให้ส่งคืนทางไปรษณีย์ แต่เมื่อครบกำหนดช่วงเวลาแล้วยังได้รับแบบสอบถามคืนไม่ครบ ผู้วิจัยได้ประสานขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ในการติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนจากผู้บริหารและครูการศึกษาพิเศษของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

4.2 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 159 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจนครบตามเป้าหมาย ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และลงรหัส เพื่อนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 12. และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

5.1 วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยวิธีแจกแจงความถี่และร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โรงเรียนศูนย์กลางทางวิชาการการศึกษาพิเศษ และโรงเรียนเรียนร่วม โดยใช้สถิติเชิงบรรยายด้วยค่าความถี่และร้อยละ